

Oglas, pripelena itd. Iznaj i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglasne itd. Isplju se naplatnicom ili položajem pošt. Redovnice u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tho list na vrijeme ne pruži, neka to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše »Reklamacija«.

Cekovnog računa br. 847.849.
Telefon listare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rasta malo stvari, a nesloga svo pokvari.“. Narodna poslovica.

Iskazi svakog utorka i petka u podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, nepodpisani petkaju, a nefrankirani neprimaju.

Predplata sa poštom stoji: 12 K u obće, 6 K za seljake, 3— na pol godine.

Iskvan carvine više poštarina. Pojedini broj stoji 10 h. kofu u Puli, toli izvan lita.

Uredništvo se nalazi u ulici Gitala br. 5 te prima stranko osim nedjelje i svake svaki dan od 11—12 sati prije podne.

Odgovorni urednik i izdavaatelj Stjepo Gjivić. — U nakladi tiskara J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Istarski sabor.

(Nastavak).

Školski proračun za god. 1901.

Zast. Glezer izvješuje u ime školskoga odbora o školskom proračunu za 1901. te čita odnosne odborove predloge.

Zast. Spinčić počeo govoriti hrvatski, uslijed česa nastade na obih galerijah neopisiva buka. Predsjednik opominje pučku galeriju a na gospodskoj kašlju i stržu međutim nogama. Govornik morade po više pula čekati da dodje do riječi. Međutim dobacuju si zastupnici svakojake uzvikle. Obćinstvo na galerijah neće ipak da miruje, ono kiše i kašlje na sav glas; predsjednik daje najprije pučku galeriju izprazniti; dok izlazi obćinstvo ove galerije, buče tim glasnije takozvane gospoda. Ovim dovikuju članovi manjine: Mandić: „Prostaci i divljaci, sramujte se!“ Spinčić: „Samo među Zuluakfiri je što takva moguće.“ Mandić: „...i pod ovim slabiećem od predsjednika.“ Dr. Laginja: „Jednak je, kao što i oni!“ Konačno daje predsjednik i gospodsku galeriju izprazniti. Za odlazećim i bućećim obćinstvom više zast. Spinčić: „Zuluakfiri!“ Mandić: „gospodski fakini, gdje vam je 2-tisućgodišnja kultura!“ Doćim odlazi obćinstvo sa gospodske galerije, vraća se ono na pučku galeriju, opaziv to predsjednik, dađe zatvoriti vrata, vičuć: „tko vam je dopustio unidi?“ Zast. Mandić: „ta oni vas poznaju, inače nebi ovako postupali.“ Za govora zast. Spinčića smijali su se i razgovarali glasno članovi većine. Govor ćemo naknadno doniati.

Zast. Bennati doviknuo je zast. Spinčiću, neka govori talijanski.

Zast. Spinčić: Neću, učite hrvatski, kao što učimo mi talijanski.

U čitavoj sabornici nastaje nečuvana vika i buka. Uzajemno dobacuju si zastupnici svakojake opazke; zast. Spinčić prepire se za Bennati-em; zast. Laginja sa

predsjednikom, zast. Mandić sa Ghersom, kojemu dovikuje, da se izdaje po glasu. Zast. Spinčić kaže većini: uzmi te za primjer Tirol; Bennati: mi imamo druge misli; zast. Spinčić: Talijanske! Za te prepirke sudjelovalo je i obćinstvo na galeriji. Na jednom dovikne zast. Bennati zast. Spinčiću: „Ako ste pošteni, kazati čete nam talijanski ono, što rekoste hrvatski.“ Zast. Spinčić: „Poštenja se neću učiti od jednoga dra. Bennati-a.“ Na to skoči Bennati, kao da ga je ugrizla zmija, sa stolice te potrča napram stolicam manjine kao da će na zast. Spinčića tvorno navaliiti; čitavo njegovo ponašanje pokazivalo je, kao da je izvan sebe; zaustavio se je prije nego li je pristupio k manjini, jer se je valjda predomislio i jer je međutim bio ustao zast. Mandić.

Obćinstvo na gospodskoj galeriji prati gungulu u sabornici paklenskom deracijom; sve više i urlaće kao u najprostijoj krčmi.

Predsjednik teda negda opomenu obćinstvo, zagroziv mu se, na što mu dovikne zast. Mandić talijanski: „Neplaše se, jer vas poznaju.“ Predsjednik: „Rieć predsjednika mora svatko slušati.“ Zast. Mandić: (talijanski): „Predsjednika da, ništao jedne babe.“ Zast. Tomasi: „Parla chiaro“ (govori jasno). Predsjednik daje izprazniti gospodsku galeriju.

Pošto je napokon nastao mir u sabornici, prihvati većina konačne predloge odbora, kako ih je izvijestilji pročita.

Proračun zem. agrarne zaklade za 1901.

Izvješuje zast. Doblanovich u ime agrarnog odbora sa predlogom, da se odobri proračun te zaklade u iznosu od 46.500 K.

Zast. Depangher žali, što se nije ništa učinilo za poduku u poljodjelstvu od posljednjeg zasjedanja te preporučuje ustrojenje gospodarskih zadruga. Većina prihvaća predloženi proračun.

Zemaljski proračun za 1901.

Zast. Buba izvješuje u ime finan-

mu više puta učinili čemernim mnoge dane njegova života; koji će mu s priznajnim posmjehom nuditi, u zlatnoj čaši, pića s otrovom izmješanim. Stupa u život, a možda i bez ruke-voditeljice, bez dobrih prijatelja i znanaca, koji će ga voditi, koji savjetovali; stupa u život i to baš u onom trenutku, kad bi mu najviše trebalo dobre voditeljice-ruke!

Ostavlja školu, a što sada? Sudba mu nije dosudila, da u obćinskom domu mirno živi, nego mora, stono rieć, trbuhom za kruhom! Treba da traži zanata, ako hoće pošteno živjeti i ako neće da bude na teret drugima. Zamjenjuje kojigu s teškim alatom, veslom, sidrom, a školsku hladovinu i tišinu, žegom, vihrom, pljuskom i pjenavim valovima uzburkanoga mora! Koje li razlike! — Hoće li on u toj borbi za obstanak, misliti na harmonično razvijanje duše i tiela; hoće li upotrebiti ono tlenata, što mu ih je škola podala? Sumnjam! On će, se u tome povadljati za svojim drugovima, za odraslim, koji, kad im mrvićak vremena pre-

cijalnoga odbora o zemaljskom proračunu za godinu 1901.

Zast. Mandić izviji u glavnoj razpravi u ime saborske manjine ovoliko: Visoki sabore! U parlamentarnom životu znači cesarskoj vladi ili zemaljskoj upravi glasovati proračun isto, što izraziti njoj povjerenje. Pošto neimamo mi zastupnici hrvatskoga i slovenskoga naroda, većine pućanstva naše pokrajine, ni malo povjerenja u zemaljsku upravu, odnosno u zemaljski odbor niti u cesarsku vladu Primorja, koja podržava ovo nezdravo i nesnosno stanje u Istri i koja ide za tim, da se naše južne pokrajine posve otudje narodu i državi, izjavljam u ime saborske manjine, da ćemo glasovati proti predloženom nam proračunu za god. 1901.

Za te izjave vratilo se je obćinstvo na galeriju te je kašljalo i kihalo; predsjednik opominje i goni van; obćinstvo odlazi zviždujuć i grohotajuć se glasno.

Kod podrečne razprave govorili su: zast. Bennati, hoteti dokazati, da se novac od školskih taksa netroši nego li u namijenjene svrhe; zast. Depangher preporuča zem. odboru, da izposuje podpora za izraživanje branivilih jestvina; zast. Depangher zagovara uređenje potoka Reka; zast. Kompare podupire predgovornika.

Većina prihvaća proračun u izdatku od 1.340.230 K; u dohodcih od 438.823 K, te konačne predloge financijalnoga odbora, kako se ima pokriti manjak.

Utok dra. Laginje.

1. Utok dra. Laginje proti nabavi kuće društva „Operaia“ u Puli od strane obćine za previsoku svotu od 24.000 kruna.

Zast. Laginja obrazlaže svoj utok dokazujuć, da je obćina učinila slab posao nabaviv rećeni kuću i da se je moglo onaj novac inače koristno uložiti ili odplatiti djelomično obćinski dug, koji iznaša ogromnu svotu od preko 2.000.000 kruna.

ostaje, radje ljencare — planduju. A knjiga? O, knjiga je za nje deveta voda kisela; radje će začu u krčmu i tu vinom, a ne valjanim stivom, blažiti nevolje i pretrpjeti jade. Koliko li bi od zamašnije koristi po mnoge bilo, kad bi se ostavili te navike, jer ne bi onda — kad im budu site smalaksale — potucali se od nemila do nedraga tražeći koricu hljeba, da utaže onaj želućac, koga su nekad tako obilno biranim vinom zalievali — a koliko li bi i moral na većem stepenu bio? Koliko li bi se manje tragedija odigravalo u ljudskom životu, kad bi se mnogi više posvećivali čitanju dobrih knjiga! „Ponajprije treba da oplemenimo i usavršimo dušu svoju, ako hoćemo, da postignemo srećan život“, veli glasoviti Spinoza.

I ako mladić posegne kadgod za knjigom, eto ti starijega mu druga, koji ga ismjehava, koji sve i svašta čini samo da ga od toga odvrti i razgovori. A eno ti tamo gazde, koji ne poznaje i ni najmanje ne trpi toj, nego hoće, da mu on radi, a ne da ngubi. Taj čovo,

(Zašudjenje u sabornici; Glezer: „Neće biti toliko!“ Prsjednik Cleva kima sa glavom, da je; zast. Laginja: Ako ne toliko, nješto više!) On žali, što je zem. odbor odbio njegov utok, gdje se radi o tolikom novcu, doćim je obćini Kastav zanekao potrošak od godišnji samih 100 for. za kapelana u sv. Križu.

Zast. Rizzi zagovara postupak obćine Pula i nastoji dokazati, da kuća nije preskupa; neodgovara ništa na opazku o ogromnom dugu njegove obćine.

Priješjednik Chersich brani postupanje zem. odbora u poslu obćine Pula i obćine Kastav.

Zast. Laginja odgovora Chersichu te pošto je kazao nekoliko rieći zast. Varetton, prihvatiti većina izvješće odbora, da se utok zabaci. (Konać sledi).

DOPISI.

Is Velog Lošinja pišu nam 8. t. mj.: Ovih dana dopade nam ruku glasoviti „Il Piccolo“! Na najzadnoj stranici, već među oglasima, naidjismo na njeakav dopis iz Velog Lošinja. Po onoj „svaka plica svome jat u leti“, upoznasmo odmah i pisca tog dopisa, to jest glasovitog (barem ovdje) sa svojih — ne dvoji te malo! — junačkih, umnih, kripostnih, patrioćinih i poštivnih djela; upoznasmo, velimo, diku, ponos i uzdanicu ovdjašnjih talijanskih nespasjenjaka, — pardon najlojalnijih austrijanaca — ljubitelja vječnog djakovanja Siora Okrelica!! On tu opisuje, kako je ovdjašnje talij. društvanje „Casino Concordia“ proslavilo svoju — čuće! — 57. godišnjicu! Pa da nisu Lošinjski Talijani (!) originalni?! Oni neće kao druga društva i osobe da slave 10, 15, 20, 25... 50 i 60 godišnjice; oni su počeli novom modom, — i u tom svakako zaslužuju patent! Ali ne sastoji se sva njihova originalnost u tome, jer čudnog li slućaja (?), isto je društvo lanjske godine, prigodom

kome roditelji povjeriše svoga sina — tvrdo uvjereni, da će mu on zamjeniti i oca i majku — ne mari zato, nego gleda svoj vlastiti interes. Briga se on, hoće li taj njegov segr postati valjan i čestiti čovjek! Ne! On, kad mu mladić dovrši radnju, prepusta ga samome sebi, kao slamku, da ga bujica svietka nosi i kreće po miloj volji. Dapaće on sam svojim barbarskim postupanjem gusi svaku volju njegovu za daljnjom naobrazbom, uvrićavajući u njegovu nevino srce svoje krive i pogubne ideje. On se ni najmanje ne zgrćava pred njime govoriti ovo i ono, što je mnogo puta, da ne rećem isključivo, ispod svake pristojnosti i morala, a ne samo to, nego više puta dira i u istinu vjerskih načela, ismjehavajući čas ovu čas onu vjersku istinu ili uzimajući iznimke kao obćenito pravilo.

Ne ću time reći, da su svi takvi, ne; imade i častnih iznimaka. (Nastavak sledi).

PODLISTAK.

S kojih razloga gube mnoga djeca volju za nauk, a po dovršetku nar. škole zanemare knjigu i daljnju naobrazbu. Kako da se tome doskoči?

Piše: Veljko.

IV.

(Nastavak).

Svršivši diete pučku školu nastupa u javni život. Ostavlja dakle za uvrieko ono mjesto, koje mu je pružilo toliko koristi, koje mu je, — po svojoj mogućnosti — nastojalo ućeipiti u dušu pravi smjer življenja; koje se trudilo, trsilo i brižljivo stvaralo istisnuti iz njegove mladjašne duše svaku klicu krivog uzgoja, pa za dahnutu pravim, u svet odpremi; koje mu je pokazalo pravac, kako će si i sam dalje tražiti i pribavljati nove dućevne hrane, kako li oplemeniti mu i srce. I eto, on nastupa u život pun trnja i korova; u život, koji će

smrti talij. kralja Umberta zavilo se u duboku žalost; društvene prostorije bile su okićene crnim sagovima, a ove godine isto društvo, u oči same godišnjice smrti talij. kralja, slavi na najsvetčaniji i naj-bučniji način svoju 57-godišnjicu! Zlobni jezici pripovijedaju, da je nekome u istinu bio glavni cilj, proslaviti uspomenu smrti talij. kralja, ali s jedne strane, da se nije imalo kuraže to javno izjaviti, a s druge strane nekogi nisu prijatelji skromnosti ni duboke žalosti, jer se tim gubi krasna prigoda i titulus zajednikom veselom uživanju i uzhićenom nazdravljanju kod slatkog — šampanjca!

Da su gospoda u istinu bila dobro razigrana i da je šampanjac na fantaziju povoljno djelovao, zaključujemo i odatle, što je g. dopisnik vidio i ono, što mi obični smrtnici ne vidismo — to jest, da je njihovom oduševljenju sa entusiasmom u dioničtvo vao i čitav narod. To je slično onomu, kad je — kako se pripovijeda — žena jedna napila se rakije i posla obilaziti oltar, pa do mala stala vikati, da se svi svetaci kipi na oltaru za njom okreću, a ono se vrtilo naravski samo u njezinoj glavi. — Jer u istinu narod ovaj niti je razumio slaviti te gospode, niti ikim pokazivao (osim možda ovdješnji Čozoti) svoje oduševljenje, već je kao obično šetao po trgu, gdje je igrala glazba i tim se nasladljivo, ne mareći ni malo za gospodu kazniše, jer da kažemo odmah, gospoda ta ni inače nemaju nikakvog saveza sa narodom; oni žive sami za se, ne poznavajući i neshvaćajući naroda, preziruć njegove vjerske i narodne osjećaje, nemareć za njegov materijalni napredak. — Kako se narod slaže sa mišljenjem te gospode, pokazuje lično i ovo: dok su se kazništi u svojih prostorijah zabavljali, šetalo se je svietla po vani, slušajući muziku, i razgovarajući se hrvatski i pjevajući. To je tako ogorčilo vinskog kapljicom uprijanog, glasovitog skandalina V., da se je počeo sa prozora derati: „Nella patria de Rossetti non si parla che italian!“ Na to je medju pukom nastao obćeniti i glasovni prosvjed, a da nije V. brzo povukao svoj rep, osjetio bi bio brzo, što govori i gdje govori. Za koju ilustraciju moramo dodati, da je taj najveći ovdješnji talij. vikar V. po otcu Čozot, dakle čovjek, koji je u ovoj hrvatskoj zemlji našao dobro utocište, kada ga hrani i uzdržuje, a on bi sada htio čitavom mjestu diktirati svoje talijanske osjećaje! — Dopisnik nadalje hvali samog seba i iziče, da je njihovo društvo „centro della vita intellettuale del paese rocca sempre forte dell'italianità“. Čudnovato, kako si ti ljudi umišljaju! U čemu se sastoji ta „vita intellettuale“? Zar u praviljenju skandaloznih affaira (kao ono u sv. Petru)? Zar u preziranju vjerskih svetinja i u očitom neprijateljstvu napram jeziku zemlje, koja te je rodila i koja te hrani? Da se ovaj narod kojom nesrećom za vama povodi, on bi bio upropašen već odavna i duševno i tjelesno. Naobrazu si vašu držite slobodno, ali vjerujte, da vam nitko pametan na njoj zavidjati neće. — Da je pak vaše društvo u istinu kula talijanstva („rocca dell'italianità“), to vam rado priznajemo, ali hvala Bogu, već skoro posve osamljena i ni malo opasna, a radom i nastojanjem ovdješnjih Hrvata postati će posve trošna i razvaljena, otkuda će još viriti samo gdje i gdje kakva još izpucana i neopasna lumbarča. — To se može dogoditi dosta brzo, samo treba kod našeg naroda malo više sloge, rada, srčanosti, bezobzirnosti i požrtvornosti. — Nije li po da imademo obzira spram kakvih doklacenikah, a još manje odprda.

Franina i Jurina.

Jur. Čo Frane, ce je bilo sinjot ono toro tan na marine?

Fr. Maja moja, šfor dotora je bilo do vele rabiji, pak su mu sve peñi hodili v usta i smirom su vrišćali: aaa... mmmi kk.kk.rovato hr...h.bruti! bruti! bruti farabuti, por...por.porki de šćavi, quel por.por.porko de foljo foljo foljačtjo. A mi dirme ke porto i mustaki alla uskoka... li pikko, li macec, li koppo.

Jur. Aha, trebe da su lejili ono do foja „Slefano Petrisso Krovato de Kerso“, pak ih je spopalo to zlo, — ma njim je pak molalo, ne?

Fr. A vraga, ni subito, ne; to ti je bila jena sakrabojska foto; tu je bilo kumpare moj posla s njimi: glavu su njim držali on crni Kravin, ruke neboh stari Gobbob, čudemo u očo, a noge stari Čoro, koji očali; pod onim klobučinom s onemi očali su mi se parali kako jeden.... dentista. Stari Kondon je pak brza bolje potekel po lekara.

Jur. Aj sajeta, tu ni bilo dunke škercera, su se morali svi polit kod njih, jer su onako slabi i deboli, dokle Bog ne providi kedegod makaruni al bakalara, a oni onako tresao, kako jedno toro.

Fr. Doktor Meh — su neboh dišje pri tekli, poprpal malo bolnega i in do edo kvatro, kako oni to umeju, su nas hvala Bogu sveh umirili, kada su rekli: non ze mafani, non ze malani: si tratta d'una sempliče krovatofobia periodika kon sintomi: piu malinji, a motivo dei kalori, un bagno in akva fredda ridonerà al pacien-te piena salute.

Jur. Manko mal, kad ni bilo hujega zla. Ni hvala Bogu ne. Appena su to Šjor. Dotor rekli, pritekli je s jedne bandi Pauk s bujolom, s druge Blizgavica s skovacerom, pak slinjavi Vitore s sesulom, Fugovica s keblom, a Kataleta s latom do mleka, i ala neka se to fudiga i poleva.

Fr. A si se i ti cesagod manizal?

Jur. Ja sam se s bandi sedel i toj komediji smel, kako i li sada; a kada sem pak videl, da njim je malo deštreje, sem se stavil kantat onu, ku je nekada naš pokojni Dropina kan-teval, znas, onu de Trovadora, da me i Gobo i Čoro i svi drugi Fjorentinci kapiju:

„Calpesta il mio cadavere; ma salva il... cerbero“.

Jur. Ne „cerbero“ ne, pandolo, nego „cerebro“.

Fr. Benj, neka bude cerebro, ler oni preprošči istoš niš ne kapiju, kako ni onda, kada su na seduti.

Jur. Samo da se mi dva kapimo.

Fr. Citto!!!!!!! Bog!

Fr. Od kuda tako Bura?

Jur. A ubil ga bog, bija sam se i ja kupati u more dolj izpod Kalčica, pa onda na čašu pive.

Fr. A ča si vidija poli Kalčica?

Jur. Vidija sam dva Bodula, koji su malo študijani, pa se u Pulli malo podko-

zili, kako se ne denjaju siet poli nas drugih Hrvata.

Fr. Ter i oni su po rodu Hrvati!

Jur. Jesu ali jih je naučila tako delat talijanska kultura, koja se prigrlili.

Fr. E vero! mora da je ta kultura baš lipa kad ih ona ta uži.

Razne vijesti.

Političke:

Austro-Ugarska. Mladočeski prvak dr. Kramar razgovarao je ovih dana sa dopisnikom jednog ruskog lista o Bosni-Hercegovini. On reče medju ostalim, da ove pokrajine nemaju šta očekivati ni od Srbije ni od Crne Gore, one mogu procvasti samo pod austrijskom upravom. Česki zastupnici da nastoje poboljšati srbsko-austrijske odnose. Tako je primjerice zadnja deputacija pravoslavnih pripuštena na audienciju Njeg. Veličanstvu posredovanjem českih zastupnika, premda se oni neslažu sa svimi zahtjevi, koji bijahu u dotičnoj spomenici pravoslavnih. Traži se taj primjerice, da se vlada neima mješati ni u crkvene ni u školske odnose, a na to nemože pristati nijedna vlada. Na opazku, da Srbija nemože postati bez Bosne-Hercegovine velikom državom, koja bi mogla odoljeti njemačkoj navali na iztok, odgovorio je dr. Kramar: Mislite li zbilja, da bi mogla Srbija postati takvom državom. Nikada! Ni Srbija, ni Crna Gora, ni Bugarska nemogu nikada postati takvim državama; one bi morale prije težiti za onim, za čim težimo i mi Česi, da Austrija postane jaka i moćna slavenska država.

Na sastanku pouzdanika narodno-katoličke stranke u Ljubljani izvestio je prvak te stranke dr. Šusteršič o političkom položaju i o djelovanju carevinskoga vieća u zadnjem zasjedanju. Glede predstojećih izbora za sabor Kranjske izjavio je on, da se čuje, kako će vlada kod tih izbora podupirati narodno-naprednu stranku. Dogodi li se to — kazao je on grozećim se glasom — tada neka vlada znade, da kranjskoga sabora nebude. Hotio je naime kazati, da bi u tom slučaju njegova stranka ili zastupnici te stranke onemogućili svako saborovanje.

U subotu su imali članovi njemačke pučke stranke u Brucku na Muri sastanak. Na sastanak došlo je samo 20 zastupnika što je veoma malo, obzirom na to, da je ova stranka najveća u carevinskom vieću. Taj nebihoše ni predsjednika ni podpredsjednika kluba. Na poznatu ostavku dra. Prade-a odgovorio je sastanak brzojavnom molbom, da odustane od svoje nakane posto uživa potpuno povjerenje kluba.

Srbija. Prošle nedjelje obavijeni su užu izbori za narodnu skupštinu. U svemu izabrano je kod užeg izbora 27 vladinih kandidata i 9 neodvisnih radikala. Nova će skupština sastojati po tom od 110 vladinova, 14 neodvisnih radikala i 6 liberala. Medju vladinim pristamaš imade 84 radikala.

Bugarska. Službeni brzojavni bugarski ured opravrgava viest, po kojoj bilo sklopljenje bugarskog zajma u Parizu naišlo na nepredobitne poteškoće.

Pokrajinske:

Potalijančivanje hrvatskih imena. U zadnjem zasjedanju istarskog sabora interpellirao je talij. zastupnik dr. Ghersa zastupnika vlade, što je ova potonja učinila proti tobožnjem pohrvaćenju talijanskih imena sa stranu hrvatskih zupnika i župe - upravitelja kao voditelja matica krštenih. Ti talijanski zastupnici toli su drzoviti, premda točno znadu, da se baš sa njihova strane sve moguće poduzimlje, da se hrvatsko ime posvema iztriebi iz ovog zelenog ogranka velikoga hrvatskoga stabla, da se još usudjuju Hrvatim predbacivati krivotvorenje imena vlastitih, imena onih mjesta, kad se mi poslužujemo pra-

starim našim nazivi i kad, naša imena pišemo hrvatskim pravopisom.

Sve oblasti, bilo državne bilo autonomne, baš kojih su namješteni Talijanci, pišu naša imena uvijek sa talijanskim pravopisom, a u novije doba potalijančila je slavna juna ta malna sva mjesta hrvatskih obćina u Istri u čisto talijanska, te se timi imeni službeno i služi; za njom su se povele i talijanske novine, napose trištanski „šifutić“, koji je svim mjestima na slovenakom Krasu nadjenno talijanska imena, ta bi čovjek, koji Krasa nepoznaše, mislio, da su to čisto kalabrezka sela. Rečene novine služe se izključivo timi kvarenim imeni, te će se za koju godinu početi pozivat i na „historiju“ i na „prastara imena“.

Kako gori spomenusmo, preokrojila je porečka junta skoro sva imena sela napose u obćini Kustav u čisto talijanska, kao n. pr. Rukavac u Manciano, Bregi u Erta, Poljane u Piana, Matulje u Metteliano, Vepri naca u Apriano itd. Glasoviti pako talijanski historičar Cesare Cantu, bavčedi se sa katarom Voloskim, nabraja pojedina sela i gradiće, te ih sve zove onako, kako ih i dandanas naš narod zove s jedinom razlikom, da ih piše talijanskim pravopisom.

Knjiga toga talijanskog povjestničara tiskana je u Milanu g. 1858., dakle pred 43 godine, kadno je hrvatska sviet u Istri još duboko spavala. Onomad bio je Slavon doduše rob talijanskih istarskih gospoštija, koja su ga smatrala podređenim stvarom, koja su pak znala bolje štovat njegov jezik i njegove svetine, nego li današnji njihovi potomci. Tada je Talijanom bolje isto nego li danas, a činjenica, da tjeraju takvu hajku na hrvatska imena, znak je vremena, znak je, da napredujemo, da se hrvatska sviet budi i da se polagano naša narodna ladja primiče luci spasa.

Hiljadučetna talijanska kultura obogatila se jednim remek-djelom, trivijalnom pjesmom proti sv. Cirilu i Metodju. „do santi in paradiso, che sta senti in caregon“. Dobili smo ju poštom iz Italije. Posvećena je tršćanskoj „Lega nazionale“. Sprida je slika čovjeka s očalima, što bi imalo valjda predstavljati sv. Cirila, biskupskupa palica svršuje sa zavintim mačijam repom. Okolo tobožnjega svetica su tikve, krumpiri i luk. Drži u ruci naperenu kurburu proti jednoj djevojčici, valjda „Jurilji“, veteč joj „sorbi sto vanzelo o turo o brusa pelo“. Pjesma je ukajdana za jedan glas uz pratnju glasovira te svršava s ovim stihovima:

ogni sciavo con rispetto
come insegna nazional
pica in casa o porta in petto
i due santi da bocal
„san Cirillo e san Metodjo
de san Giusto sempre in odio“.

Podpisan je kao auctor neki Aleks. cav. Misocih.

Inosimno na javu taj najnoviji proizvod talijanske uljudbe, da „sviet može vidjeti i prosuditi, koi vuleumnim djelima radja borba, koju Talijani vode proti Slavvenima Primorja. Kakva borba, takva pjesma.

Pečittak u nedjelju. Javljaju iz Voloskog, da u tamošnjem kamenolomu Preluka gospoda inžiniri ne poznaju ni nedjelje ni blagdane, jer čine radnike raditi i u nedjelje i blagdane. Nije dosti, da kojekakvi krivi proroci šire bezvjerstvo medju narod, već i poduzetnici u Preluku priče narod, da obavija svoje vjerske dužnosti i da posveti bar jedan dan u tjednu molitvi i počinku.

Dok u gradovih oblastih čine u nedjelju i blagdane dućane zatvoriti i sve radnje obustaviti, naše oblasti mirne duše nastaju; da se naš narod i u nedjelju kao živina muči i peče, ta njezini predstavnici, sve sama gospodska djeca, vitezi i baroni,

Sjećajte se
„Družbe sv. Cirila i Metoda“
za Istru

ne poznaju ni žega ni žedje, ni truda ni muke!

Samo tako dalje — gospodo plemenita — ali pazite, da nebudete želi Oluju za vjetar, što se u tom kotaru sij.

Piša nam iz Zameta obk. Kastav. Ovdje dogodilo se dne 27. pr. mj. strašno ubojstvo. Anton i Josip Host posvadiše se sa tamošnjim krmarom Franom Udovičić, te za posljednji izađalje tučnjave napokon nožem prebode i siromah Udovičić umre na mjestu. Rekosmo, da je to ubojstvo trašno, jer u Kastavščini do pred jednu godinu nije se nikad čulo, da bi se narod kod tučnjave postužio narodnim talijanskim oružjem, t. j. nožem. Bivalo je i prije košto posvud, tako i u Kastavščini svadja i preprika; nu od nekoliko vremena natrag zaredale su tučnjave i krvoprolieće jedno za drugim.

Narod imade pravo kad uzdiše za starinom; za onimi liepimi vremen, kad se je živilo u miru i slogi, kad se nije poznavalo ni stranaka ni stranačara.

Zlo je pri tomu samo to, da djo naroda, koji želi slogu i mir, sluša ona ili onoga, koji je taj mir porušio i koji je moralno odgovoran za tolike nesreće, koje biju ovaj narod. Zlo je i to, što prosvjetljeniji muzevi naroda premalo zalaze među narod, da ga poduče, da ga opet svudu na prvi put sa stranpulice, na koju ga poveo odpadnik naroda, koji se neprestano među narodom vrli i komu zavedeni sljepo vjeruju, kad se njegove lažne nauke ne popobija živom riječi. Pogrešan je pravac, ako mislimo narod osvjestiti samo novinama; među narod treba zalaziti, da ga upoznamo i da nas on upozna, da uvidi, da se za njega brinemo i da ga ljubimo, a onda tek možemo od njega očekivati, da će naše savjete slušati i da će se popraviti!

Iz Dekanaht dolaze nam nengodni glasovi. Tamošnja občinska uprava nalazi se u vrlo lošem stanju. Občinski načelnik Mahnić, držeći krivećem občinskoga tajnika, odpušio ga je preko noći po savjetu koperske gospode. Sada doznajemo iz trščanske „Edinosti“, da nije ni on od tajnika ni za diaku bolji, da možda još gori, bar u narodnom pogledu. Dopisnik „Edinosti“ kaže o njemu, da nije hotio nikada biti fiducijarom naše narodne stranke. Tamo da je sada našim poves jasno, da je načelnik ljubimac i pristasa glasovitih naših prijatelja Bennatia i Schaffenauera. Osobito ovaj prvi, da vidi nad njim takav upliv, da ne učini ni najmanjeg koraka bez znanja Bennatijevog. Posljedice toga da se vidi kod občinske uprave. Ta uprava je u takvom neredu, da neima valjda sličnog u Istri. Načelnik da je prouzročio na občinskom posjedu toliko neurednosti, da želi samo občinsko zastupstvo komisarara. Prošloga ponedjeljka da se je sastalo občinsko zastupstvo, da pregleda taj nered. Ustanovljeno je toliko nereda, što ga je sam načelnik prouzročio kod občinske uprave, da mu je zastupstvo, uzprkos toplu zagovoru vladinog zastupnika jednoglasno izreklo nepovjerenje. Ujedno je zastupstvo zaključilo, da će poduzeti sve potrebite korake, da se načelnika odaleči i da se občinsku upravu izruči posebnom upravnom odboru. Zastupstvo da je silno uznemirila i ogorčila činjenica, što je načelnik u tiesnom sa vezu sa narodnim dušmanima a Bennatia i drugovi, koji idu zatim da se dočepaju dekanske občinske uprave, kao što se dočepaše nesretnog Pomjana.

Pozor dakle rodoljubi u dekanskoj občini!

Napadaj na hrvatske djake na Cresu. „Novi List“ javlja: Jedan dio abiturijenata sa kongresa na Rieci napravio je izlet na otok Cres, te je tom sgodom posjetio i samo mjesto Cres, gdje još vlada talijanski duh uzprkos hrvatskom narodu čakavskog narječja, koji tamo obitava. U

veče su čuli abiturijenti, da ljudi pjevaju, pak su i oni skupno zapjevali. Ispada, da domorinci! Njihovo nepopjevanje nefanatizovano građanstvo stane sa zaamivošću slušati, što fukari nije bilo milo, te počme provocirati vikanjem i fukanjem. Občinski redar dodje i zabrani im pjevati hrvatske pjesme, primetiv, da mogu pjevati, ali samo talijanske. Abiturijenti odgovoriše. Sa svih strana naleti izgređnika, koji onda stadoše prieliti, fukati i derati se, tako da je bila na Cresu velika demonstracija. — Abiturijenti stigoše u gostionu, gdje ih dopratih sa fukanjem.

Sutradan u jutro su izašli u mjesto, te su hodili okolo insultirani od prolaznika. Sa prozora stana načelnika Petrisa bijahu ih polili vodom, te su djaci otili na sud, da podignu tužbu proti takovu načelniku, sa čijega se stana hucka na demonstracije. Sud je prihvatio njihovu tužbu i oni su imenovali svoga punomoćnika. Kad su pako odlazili iz mjesta — onda se fukara bacala na njih sa gnojilim vodom, te se fuknuli i demonstrirali.

Treća u občini Zminj. Od tamo pišu nam, da je dne 7. t. mj. po drugi put potukla nesretna tuča veći dio Zminjčine. Na tu nevolju tamošnjeg pučanstva upozorujemo nadležne oblasti, koje su dužne ponarećenim bar porez otpisati. I zemaljski odbor imao bi uzeti u obzir i ovu občinu kano i one, što mu bijahu za zadnjeg zasjedanja sabora preporučene.

Pet sati u mora. Iz Malog Lošinja pišu nam, da je tamošnji seljak Ivan Lekić sa dvanaestogodišnjim sinom predprošle sriede odplorio ladjicom put susjednog otoka Cres a i to u mjesto Puntakriž, gdje imadu naši Lošnjani posjeda. U pol kanala zahvatilo ih nevrieme, te prije nego li mogose spravitii jedro, prevrnu im vjetar ladju baciv ih u more. Oni se uhvatihše za ladjicu, koja se je za nesreću skoro sva pod morem nalazila. U strahu, da se ladjici posve nepotopiti morali su nesretni sad jedan sad drugi ostaviti ju te plivati ili počivati na moru, dok se je mjadu tim drugi odmarao držeći se za ladjicu. U tom zdvojnomo položaju nalazihše se punih pet sati dok ih srećom neopazi jedna ribarska ladjica, koja ih skoro posve iznemogle na kraj privede.

Za hrvatski jezik kod c. kr. kot. suda na Voloskom. Iz Voloskog pišu nam 10. t. mj.: Ovdasnji „Narodni List“ tuži se na vodju kaznene sekcije voloskog c. kr. kot. suda, što silje hrvatskim strankam talijanske odsude, premda je odnosna prijava hrvatska i premda se hrvatski raspravljaju, te izliče, da i naši odvjetnici to trpe. Koli jedna toli druga činjenice odgovara potpunoma istini. Što se liče vodje kaznenog odjela, to imamo samo to dodati, da je isti amo došao sa vrlo mršavim poznavanjem hrvatskog jezika. Tom imenovanju nije se moglo donjele pripraviti, pošto, reć bi, nije bilo drugog molitelja, koji bi bolje poznavao hrvatski jezik. Na svaki način pako očekivalo se je od tog mladog činovnika, koji je već tuđe služio u svojstvu prislušnika i ovdanšnje okolnosti dobro poznavao — da će uzeti u ruke slovnicu i da će nastajati, da se usavrši u jeziku svega pučanstva ovog suda. Kotara, mislio se, da će stupati istimi stopami, kojimi i njegov predšašnik na istoj stolici. Nu prevarismo se. Mjesto da uči hrv. jezik, treba ga i krajnija, da se Bog smiluje, te nije čudo, ako više put kmet kaže „da“ ili „ne“ nerazumjeviš pitanje; nije čudo, što zapisnici onako mršavo i nepodpuno izgledaju, rekao bi bez repa i glave — piše se onako, kako se zna i može, pa zašto ne, kad nitko ne prigovara; zašto ne, kad hrvatski odvjetnici i odvjetnički kandidati sve mučke podpisuju? Tu i tamo kakav talijanski zapisnik sa hrvatskimi strankami, tu i tamo po koju težu „sentencu“ u talijanskom — jeziku, pa zašto ne, kad odvjetnik ne prigovara. S druge strane „saisona“ u

Opatiji, zove na žetnju, a k tomu ovastina nepodnosljiva vrudina — na zašto bi se neko glasno razbijao sa hrvatinom — kad odvjetnici ne prigovaraju??

Narod je bedast, reći će ikogod, zašto prima talij. pozive, talijanske odsude, zašto ih ne vraća, zašto ne trozi, da se njegov jezik štije na sudu; zašto ne sluša glas novina, koje mu to danomice prodrišu? Ne tako! Narod nije bedast! Ribao od glave smrdi, i tu su krivci oni, koji imadu narodu da prednjače dobrim primjerom; oni, koji poznavaju zakon i pravicu: Napose u kaznenim stvarima teško će kmet prosvjedovati; on bježi od „kriminala“ kao vrag od tamjana. Što možemo zahtjevati od prostog kmeta, kad njegov zagovaratelj — dakako Hrvat — talijanske pozive, odsude i razne ine riješitbe prima, za hrvatske stranke u talijanskom jeziku utoke čini, dapače u svojih vlastitih parnicah na tužbe talijanske odgovore podaju? To nisu naklapanja — to su činjenice, žalibože istinite, to su griesi, koji se nedadu tako lahko oprati!

Ne tužimo se dakle na činovnike, da preziru naš jezik, naša prava i naše svetlinje i ne vićimo na narod, da je bedast i da ne sluša, već mu — bar mi izobrazeniji — prednjačimo dobrim primjerom. Sveta je to naša dužnost, napose pako, ako nas je narod u tu svrhu postavio, da ga vodimo i da branimo svud i posvuda njegova prava i svetlinje.

Društvene.

Za družba sv. Cirila i Metoda posijao je za naše uredništvo, gosp. Fran Bekar sabrane K 3, medju naprednjacima u Rodiku. Hvala!

Za gradnju hrv. škole u Puli darovao je g. B. B. 2 krune, a g. Grgo Buždon 1 krunu.

Glavna skupština slovenske družbe sv. Cirila i Metoda. Dne 8. t. mj. obdržavala se u Mariboru godišnja glavna skupština slovenske družbe sv. Cirila i Metoda. Na skupštini sakupilo se je okolo 300 članova. U jutro je bila sveta misa uz mnogobrojno občinstvo. Pred „Nar. domom“ pozdravio je skupštinare u ime mariborskih podružnica dr. Glaser, zatim drugi Mariborci: dr. Medved, dr. Fürbas i drugi. Skupštinu je otvorio pročelnik Tomo Zupan. Iz izvješća tajnikova vadimo neke podatke: Družba broji 78 mješovitih, 30 muških i 36 ženskih podružnica sa blizu 10.000 stalnih članova. Družba je podigla 25 što skola, što zabavišta. Družba je razaslala na razne krajeve 3092 knjige, a pisanećeg materijala za 196 K 81 h. Dohodak g. 1900. je 33.133 K 63 h., a troškovi su iznašali 35.243 K 79 h. Družba imade duga 32.000 K., ali njezin inventar vriedi 128.126 K. — Banket je otvoren sa svirkom „Naprej zastava slave!“ Izrečeno je više oduševljenih zdravica, koje su se vrtille većinom okolo plemenite svrhe te prekoristne narodne ustave.

Iz drugih krajeva:

† Fr. Crispi. U nedjelju dne 11. t. preminuo — kako javismo — u Napulju Crispi, koji je skoro pol vieka proveo u službi svoje domovine. Bijahše više puta na čelu državne uprave u Italiji kao ministar-predsjednik i prvi savjetnik Viktora Emanuela i njegova sina Umberta. Njegov život bijaše veoma nemiran i buran. Uz velika državnička svojstva imao je najveću manu, da je mrzio i proganjao katoličku crkvu i sv. oca — premda bijaše i on članom katoličke crkve. Ni na smrtnoj postelji nije se hotio s crkvom i s Bogom pomiriti. Opetovni pokuši svećenstva i rodbine, da primi sv. sakramente, naiđoše na žestok odpor s njegove strane. Borio se je više dana sa smrću te je konačno u nedjelju u teških mukah preminuo. Smilovao mu se Svevišnji!

Banknote po for. 5 i 50 Iz prometa. Ministarstvo financija izdati će do skora nalog, kojim će se opozvati i odkupiti državne banknote po for. 5 i 50;

to se ima dogoditi prije novog izdanja banknotah po 10 kruna od austro-ugarske banke.

Banknote po 10 kruna biti će stavljene u promet dne 2. septembra t. g. U svemu će se okupiti za 112 milijuna for. starih državnih nota, od kojih će 160 milijuna kruna biti nadomješteno sa bankami-po 10 kruna, a 64 milijuna kruna sa srebrnim novcem po 5 kruna. Kao posebno otkriće za banknote po 10 kruna predati će obnava ministra financija banki 170 milijuna kruna u zlatu, i to 112 milijuna dati će austrijsko a 48 milijuna ugarsko ministarstvo.

Pezor izseljenici! Ovih dana vratilo se je iz Brazila 9 obitelji iz Hrvatske, kući, koje se bijahu prošle godine izselile u Brazil pune krasnih nada i svakojakih obećanja. Kako pripoviedaju ti nesretniji, prevario ih je najprvo u Mjescih agent za putovanja Antun Gergolet (bivši trgovac u Trstu), komu su izseljenici izročili sav novac, jer da ga neće moći u Genovi radi kratkog vremena promjeniti, pa da će on nas novac za brazilijanski promjeniti. Ali kako nisu oni poznavali tuđeg novca, prevario ih je onaj pošteni agent za polovicu, kako su kasnije u Brazilu doznali.

Slignuv na opredijeljeno mjesto nakon mučnog putovanja, tjerali ih s jednog mjesta na drugo kano niemu životinju, dok im nije sve to dosadilo te se odlučihše na povratak u domovinu. Potrošili su sve suho i sirovo i sada jidnici vratihše se praznih ruku na prazna tla.

Medna rosa. Hrvatskim listovom pišu iz bosanske Gradiske, da pada već petnaest dana u selu Turški Vakus svake večeri i jutra medna rosa. Kad se opipa zelenu travu, prsti se liepe, a u zatvorenih kućah osjeća se jak miris meda. To isto osještaju i u bosanskoj Gradiski. Meda imade tamo toliko kao nikad od sada i vrlo je jeftin.

Ogromne vodene ribe. Zagrebački listovi pripoviedaju, da su u petak dovezene na tamošnji trg dva velika soma, kakvih se tamo riedko vidjeva. Ulovljeni bijahu u Savi, i to oba u isto vrijeme i u istu mrežu. Veći som bio je dug preko metar i pol te je vagnuo 60 kilograma, dočim je manji vagnuo preko 40 kilograma. Oba soma dovežena su ziva na trg a ribari su pripoviedali, koliko su imali truda dok su ih izvukli iz vode na suho. Prodavahu ih po 80 novč. kilogram ali prodaja bijaše loša, jer da se meso ovako velikih soma ne kupuje rado.

Za soma, koji smo daleko vodenih riba zvonu vrlo čudnovato, da imade tako velikih riba u sladkoj vodi.

Osveta pčelak. Hrvatski listovi pripoviedaju kako je dne 6. t. mj. seljak Pavao Develak iz Subockog grada vozio s polja žito kući. Kod ulaza u dvorište zapleo je nesrećom sa vozom u bližnji pčelanjak te ga prevratio sa svih 11 kosnica. Razjarene pčele navale su na konje u tolikom broju, da je od njihova uboda za kratko vrijeme pogiñnula jedna kobila sa zhdrebotom, dočim će i druga kobila po svoj prilici poginuti.

Iz blaženog zemlje. Iz Milana javljaju, da je u mjestu Cannegata 200 seljaka, oboruženih poljskim orudjem, na juriš zauzelo palaču vojvode od Modrone. Seljaci razbjegoše se po sobah i dvoranah te porazbiše dragocjeno pokušstvo. Vojvodin upravitelj, koji je hotio seljake umiriti i nagovoriti, da se vrate kući, morao je pobjeći. Razlog toj navali bila je nizka nadnica, koju je vojvoda davao svojim radnicom. Vojvoda je silno bogat, ali je ipak svoje radnike slabo plaćao. Tako i je u Italiji, da bogataši sisu krv ljubogih radnika, koji moraju posvietiti truhlu za kruhom.

Predsjednik „Dante Alighieri“ i naši odnošaji. Nedavno boravio je u Firenci poznati hrvatski književnik g. Milan Begović. Za svoga boravka u Firenci upoznao se je senatorom Villari-em, predsjednikom talijanskog društva „Dante“

Alighieri, kojem je svrha širiti talijanstvo izvan Italije u obće, osobito pako u naših zemljah. Gosp. Begovića pozva. Villari na čaj: Za razgovora dotakose se i Dalmacije. G. Villari-u su tako slabo poznati odnošaji u naših pokrajinah, da je držao, da je Dalmacija talijanska zemlja i da se ona polhrvačuje pomoću ruskih rubalja. G. Begović je podučio g. Villari-a o pravom stanju stvari. G. Villari obećao je našemu književniku, da će sam doći u Dalmaciju, da se uvjeri kako stvari stoje. Na sastanku dao je g. Begoviću zadnji svoj govor, što ga je držao na skupštini „Dante Alighieri“ — rekavši mu: Eto Vam moga govora, Vi učinite svoje opazke, a kad ja dođem tamo, ispraviti ćemo zajedno što bude netočno.

Vinska klauzula. Poznati rimski list „La Tribuna“ vraća se ponovno u obširnom članku na vinsku klauzulu u trgovatkom ugovoru između Italije i Austro-Ugarske. Rimski list trudi se dokazati, kako je vinska klauzula korisna ne samo za Italiju, nego također i za Austro-Ugarsku. Iz statističkih podataka — kaže — vidimo, da uvoz talijanskoga vina u Austro-Ugarsku pada godimice, jer se u Austriji sve to više vina proizvaja. Kad budu obnovljeni vinogradi Austro-Ugarske američkom trtom, uzpostaviti će se ravnovesje među austrijskim proizvođom i talijanskim izvozom. To će se dogoditi najdulje za pet godina. (Kad se nebi danomice zarazivali stari vinogradi u Istri, Dalmaciji, Tirolu itd. Op. ured.) Nu Austrija će i onda trebati talijanskih vina za kri-

žanje, jer inače njezina vina nebi našta prodaje na tržištih. Radi toga — zaključuje rimski list — mora i sama Austrija želiti vinsku klauzulu.

Sretne li Austrije, koja ima u Italiji toli plemenitu i velikodušnu saveznicu! Talijani su poznati kao veliki čarlatani i mi se nebi smo nimalo čudili, kad bi stali danas sutra dokazivati, kako zagovaraju oni vinsku klauzulu jedino radi koristi Austrije, kako ona nekoristi Italiji, već je njoj dapače štetna itd.

Vinogradari Austro-Ugarske biti će u velike zahvalni službenoj i neslužbenoj Italiji, bude li ustala proti vinskoj klauzuli ili proti obnovi iste u budućem trgovatkom ugovoru između obiju država. Dolje dakle s vinskom klauzulom, koja je nam silno štetna, a Talijani ju podržavaju jedino iz ljubavi do ljubljene Austrije! P

Restauracija ■■■ ŠEPUKA - PAZIN

sa sobami za prespavanje
preporuča se

p. n. obćinstvu i putnikom za mnogobrojan posjet, obećajuec uvijek najtočniju uslugu uz dobru domaću kuhinju te razna zdrava i krepka vina. Dohiju se također desertna vina, liker i slastice.

Treći svezak

Povjest * * Hrvata

od prof. Ujek. Klaića.
Do sada izašla tri svezaka dajemo uz mjesečne odplate po K. 4.—

Upravo je izašo treći svezak (drugoga svezka drugi dio) znamenitoga djela:

Povjest Hrvata

od najstarijih vremena do svršetka 19. stoljeća.

Ovaj svezak obuhvaća 20 stranica araka, ukračen je sa 77 slika, a stoji nevezan 6 kruna, tvrdo vezan 8 kruna.

Napisao je
VJEKOSLAV KLAJČ.

Koliko vrijedi djelo prof. Vjekoslava Klaića o povjesti Hrvata, priznala je u najnovije doba i slavna

„Matica Hrvatska“, dosuđivši piscu nagradu grofa Ivana Nep. Draškovića za godinu 1900.

Pozivamo sve dosadašnje predbrojnikke da si nabave ovaj najnoviji svezak, a ujedno molimo, da svaki u krugu svojih poznatih, ovo za nas toli važno djelo, toplo preporuča za nabavu.

Da olahkotimo novim predbrojnikom nabavu do sada izašlih 3 svezaka, to evo javljamo, da smo pripravnii sve do sada izašle svezke davati na mjesečne odplate.

Kod naručbe ili primanja knjiga imade se platiti prva odplata od K. 4.— a ostatak točno svakoga uzastopce slijedećega 1-ga u mjesecu.

Naručbe prima svaka knjižara i nakladna knjižara Slav. Karimuna (Kugli i Benitsch) u Zagrebu.

Treći svezak

Rodoljubi! Kupujte samo Cirilo-Methodijske žigice!

Tafta za turiste od L. LUSER-A.

Najbolji i priznati lijek za kurje oči žuljevitost itd.

Glavno skladište:

Ljekarna E. Schwenk, Beč-Meidling

Neka se pita:
Tafta za turiste

Luser

Dobiva se u svim ljekarnama.

60 po novč.

U Zagrebu: L. Karimuna, Matica Hrvatska, Matica Srpska, Matica Poljska, Matica Rumunjska, Matica Bugarska, Matica Grčka, Matica Italijanska, Matica Španjolska, Matica Portugalska, Matica Njemačka, Matica Francuska, Matica Engleska, Matica Švicarska, Matica Austrijska, Matica Italijanska, Matica Španjolska, Matica Portugalska, Matica Njemačka, Matica Francuska, Matica Engleska, Matica Švicarska, Matica Austrijska, Matica Italijanska, Matica Španjolska, Matica Portugalska, Matica Njemačka, Matica Francuska, Matica Engleska, Matica Švicarska, Matica Austrijska.

Objava.

Podpisani časti se javiti gg. trgovcima, da mu je c. kr. kotarsko poglavarstvo u Puli izdalo dozvolu senšalije za vino, zite, svakovrstno voće i živinu u mjestnoj obćini Kanfanar, te se uljudno preporučuje

sa štovanjem odani
Ivan Stipančić,
senšal.

Prvo slovensko skladište pokuštva

Antona Černigoj

Trst

Via di Piazza vecchia 1, u kući Marenzi, podružnica stolarske zadrufe u Gorici.

Skladišta u Solkanu - Trstu.

Tvornica sa strojevnim obratom

Svaka je konkurencija nemoguća jer je pokuštvo iz prve ruke.

Knjigotiskara i knjigovežnica J. Krmpotić i drug.

U PULI

prima sve u knjigotiskarsko-knjigovežku struku spadajuće radnje koje izvršuje brzo i ukusno.

Zaliha svijuh tiskanica za župne i obćinske urede, kao takodjer pisaćeg papira.

Preporuča se toplo rodoljubom u Istri i u drugih pokrajinah.

Sve tiskanice

za štedovna i zajmovna društva u obće

preskrbljuje točno, brzo i jeftino.

Opazuje se, da tiskara preskrbljuje sve tiskanice, koje se rabe, bez da bi joj to stranaka naznivala, to jest sve, što je za početak poslovanja potrebno; biljeuguje takodjer knjige itd.